

Dzaotchyè dou Mitin è le papè

Autor(en): **Brodard, Hélène**

Objekttyp: **Article**

Zeitschrift: **Le nouveau conteur vaudois et romand**

Band (Jahr): **83 (1956)**

Heft 1

PDF erstellt am: **01.05.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-229879>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

Pages fribourgeoises

Bondzoua dè boun'an !¹

(Retardé)

Mè fô to pari pao léchi pachao le boun'an chin vini le vo chouètao dè to mon kê è dè tota ma vouê, a vo, ti lè-jèmi de la Chuiche remanda ! Ie vo chouèto nè in-n'aleman, nè in franché, ma din le lingaodzo d'intche no : in patê. Va tan bin po chè dre di galé-jafère.

Vo djyo *Bondzoua dè boun'an* kemin le dejé pè bouébo, le matin dou boun'an, in rakontrin lè dzin chu le tsemin dou mohyî. On n'in konyechi pao la mitchyî, chuto pèrmi lè grôchè dzin, ma fao rin, on-n'ari rin tchyè de k'on-n'èthi ti dè parin. E bin mè fao le mîm' èfè in le vo dejin. Mè chimbyè ke le djyo à tota na parintao, kan bin dèvejon pao ti djyuchto le mîme patê : on chè komprin tan bin, è on chè trâvè tan bin ou tsô, kemin ou pêyo, din chi *Konteu reman* ke no bayè à ti notha pyèthe outoua de la traobya, kemin kan no-j'èthan in famiye, intche no.

Bondzoua dè boun'an à Moncheû Bron, ke l'è tan galé avu no, è tan pahyin ; *bondzoua dè boun'an* à Moncheû Molles, ke la chu fère dè chi *Konteu* on bin tan galé papê, k'on chè rëdzoyè du on mê à l'ôtre po le yère ! *Bondzoua dè boun'an* à ti è à totè hou ke le yèjon, ke l'aomon, ke li chon abonao.

È pû vo chouèto, po chti an ke vin, to chin k'on pou chouètao à chè-jèmi (in keminthin pè hou k'èkrijon din le *Konteu*) : na bouna chindao po l'aorma è le kouao, proû travô, proû koraodzo, le min dè mijérè pochubyo, è prâ dè dzoûyo, avu la pé dou kê.

Ma l'é onkor ôtchyè à vo chouètao : l'è dè chobrao abonao ou *Konteu*, è dè li abonao prâ dè vothè-jèmi : che vo chédè pao tchyè lou fère dè kadô po

lou fère pyéji, mè vo vu bayî on bon konchèye : *payidè lou le Konteu por on-n'an !* Vo j'ari pao fôta dè le lou payî dou-j'an dè fela : vo pudè kontao mé tchyè chur ke l'on ke vin le chè paoyèron mîmo. Adî atan, por lâ... è por vo : l'aron dè tchyè rire kotchyè bounè mouaochè, chin rin fère dè tou ao à nyon. È the pao ôtchyè dè bî ???

Franthê-Jèvié Brodao.

Préjidan de la Bal'èthêla.

¹ Ces vœux si bien sentis nous sont malheureusement parvenus trop tard pour être publiés en décembre...

Dzaotchyè dou Mitin è le papè

On galé omo chi Dzaotchyè. Ma ratchyè kemin on n'in vi pao on chat'ârè à la ryonda.

Gran, èhyankao, avu chè gran pî pyê, chè j'èpôlè mulètè, cha barbèta rochèta, chon tsèpi à kou dè poin è cha vouîtère dè j'inrédjyî, on l'ari bin chyao prè por'on krouye tzin !

È bin, dètrompaodè vo ; kan îrè bin veri, i portaovè chon kê chu cha man.

Îrè on medze bèdo, è chu to, amaovè pao le papè ; li montaovè di fougèrè kan cha Nôre li in fajê, li deji adi in vîye franché : Tchi t'a fait, Tchi te mange, pu, chè yindaovè dè choupa, medjyivè na kuyèro dè papè po la forma è ch'ind'alaovè in fajin na pota à trint'è chî kaoro.

Kan on fènè, on chao pao totèvi tan tchyè fère à goutao è, che ch'inkontre k'on a on bokon dè frete, la fô portan pao léchi dèpichî ; è pu, le papè lè vuto fê, tin bin à l'èchtoma è fao pao la chè.

On dzoua ke fènaovan pè lè mégro — îrè la chéjon di grètè — la Nôre ch'îrè betaoye in âra dè fère dou papè po le goutao.

Li ke l'amaovè tan, n'in faji tchyè pè bri dè djyèra, po pao mô kontintao

chon Dzaotchyè. Chi dzoua chi papè
îrè na vretaobya gormandi ; la Nôre
ch'in lètchîvè dza lè potè !

Kemin konyechi chon Dzaotchyè,
l'avi betao chè trè ketalao rahyintè dè
papè, à rèvintao avô lè j'ègrao de la
louye, ma, fôt the pao ke djuchtamin
Dzaotchyè — k'îrè dza pao tan dè
boun'imeû pèchke le tin ch'impoute-
naovè — arouvichè demi âra pe vuto
po goutao !

Kan la yu hou trè ketalao dè papè,
lè j'enè apri lè j'ôtrè amon lè j'ègrao,
la trè na bréka d'la mêtsanthe.

On kou ke la jouournê cha choupa.
Nôre li a portao dou papè ma, ha bour-
tchiao îrè adi kouèjin kemin la djint-
tchèta de l'infê. Nouthron Dzaotchyè,
ch'è kouè lè potè in gran è in laordzo !

Vo féjo graothe di kompyumin ke l'a
fè à cha poûra Nôre ! Ma, krêdè lo,
krêdè lo pao, chi pou foû, la prè lè
trè ketalao dè papè... è lè j'a vudjyè
avô lè j'ègrao !

La Nôre vouitchîvè chi bon papè
kolao in tzêréyin hou balè grète nêrè.
du on ègrao à l'ôtro ; di grantè baovè

bleûvè korchan dêri le papè ; du le
premi ou dêri, lè j'ègrao n'in d'îran
imbroûlao.

Ache, la Nôre l'a dzourao à chon
totchyè ke na paryè, la li ari pao fête
po rin.

Vo kontèri on-n'ôtre koû kemin chè
vindjya. In-n'atindin, che vo bayon on
koû dou papè trû tsô, fédè pao kemin
Dzaotchyè.

Hélène Brodard.

Patoisants broyards

*M. l'abbé F.-X. Brodard, Esta-
vayer, président de la Bal'Ethêla
fribourgeoise et membre du Con-
seil des patoisants romands, a in-
vité les patoisants de la Broye fri-
bourgeoise à se retrouver à Esta-
vayer-le-Lac le dimanche 15 jan-
vier 1955 pour y « coterdzî patè »
et fonder une Amicale des patoi-
sants de la Broye fribourgeoise.*

Djan don Kaorou chè von maryao

(Patois de la plaine fribourgeoise)

*On premi dzoa dè Karinma, l'in y'a ouna cheptantan'na d'an, on bi delon
dè gran matin, Djan don Kaorou chin va trovao l'inkourao dè cha pérotse.
Chtiche tréjâ din mônè dan lè kariô dè chon kurti dèvan la kura.*

— Bondzoa, Moncheu Krâja, ke Djan di to vergonyâ.

— Bondzoa Djan, tyè von-thou dza a chton j'ârè, ke di Moncheu Krâja ?

In veran chon tsapi dan chè taopyè, Djan rèpon :

*— È bin, Monchu Krâja, vudré maryao Jaobète don Pyan lou pye vutou
mèyâ.*

*— Ma toparâ, tyè mè di-thou inke, ke di l'inkourao, te chao prâ k'on
chè maoryè pao in Karinma. Poré-thou pao atandre lou delon dè Paotyè
keman lè j'ôtrè dzan ?*

*— Ma bin chur ke lou ché, Moncheu, tyè ke mè pu pron atandre, ma
Pè Jaobète ma miya ke pon pao.*

D. P.